

ABSTRAKT

Disertační práce je zaměřena na podporu komunikačních schopností grafomotorikou v kontextu komprehenzivní rehabilitace, na zlepšení kvality života u osob s afázií po cévní mozkové příhodě a oporu v jejich rodinách. Hlavním cílem práce je sledovat vývoj vlivu speciálně pedagogické intervence na posílení grafomotoriky a podporu komunikačních schopností. Dílčími cíli je navržení programu speciálně pedagogické intervence pro osoby po cévní mozkové příhodě a zhodnocení účinnosti speciálně pedagogické intervence v roboticky asistované rehabilitaci a distanční rehabilitaci vedené speciálním pedagogem.

Cílová skupina je tvořena 34 lidmi dospělého věku od 45 do 75 let, 3-50 měsíců po cévní mozkové příhodě, se zasaženou dominantní rukou a diagnózou afázie, v následné ústavní péči a ambulantní péči. Pro empirický výzkum jsme vybrali pozorování, rozhovor a experiment. V participativním výzkumu jsme zapojili zkoumanou osobu do role výzkumníka. Explorativním výzkumem jsme řešili roboticky asistovanou rehabilitaci a distanční rehabilitaci. Při výzkumu byl použit záznamový arch pro speciálně pedagogickou diagnostiku jemné motoriky, dotazník funkcionální komunikace, nestandardizovaný test, zaměřený na zjištění úrovně (kvality) grafomotorického výkonu pro kategorii osob po cévní mozkové příhodě, soubor uvolňovacích grafomotorických cvičení ruky a sestava slov k logopedické intervenci. V roboticky asistované rehabilitaci, která byla začleněna do speciálně pedagogické intervence, jsme uplatnili pasivní mobilizaci, aktivně asistovanou mobilizaci, bilaterální terapii a interaktivní hry. Pro distanční rehabilitaci bylo zvoleno robotické cvičení vedoucí k lokálnímu posilování svalů a motorickému učení. Vše bylo podpořeno logopedickou intervencí.

V kvalitativním výzkumu byly využity metody pozorování a rozhovorů. Ke zpracování dat bylo využito interpretativní fenomenologické analýzy, MS Office Excel analýzy a regresní analýzy. Výsledky výzkumu dokládají, že speciálně pedagogické intervence má statisticky významný vliv na grafomotoriku, komunikační schopnosti a kvalitu života, a tím i na začlenění osob po cévní mozkové příhodě zpět do společnosti.